

Osaamista
ja oivallusta
tulevaisuuden
tekemiseen

Sanni Ryökkynen
Roosa Shemeikka

Sairaanhoitajatutkinnon opinnäytetöiden analysointi

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Sairaanhoitaja AMK

Hoitotyön koulutusohjelma

Opinnäytetyö

23.10.2020

Tekijät Otsikko	Sanni Ryökkynen, Roosa Shemeikka Sairaanhoitajatutkinnon opinnäytetöiden analysointi
Sivumäärä Aika	11 sivua 23.10.2020
Tutkinto	Sairaanhoitaja AMK
Tutkinto-ohjelma	Hoitotyön koulutusohjelma
Suuntautumisvaihtoehto	Hoitotyön suuntautumisvaihtoehto
Ohjaaja	Liisa Montin, TtT, sh, lehtori
<p>Tämän opinnäytetyön tarkoitus oli analysoida Metropolia Ammattikorkeakoulussa aikavälillä 2014–6/2015 tehtyjä hoitotyön opinnäytetöitä niissä käytetyn menetelmän mukaan. Tavoitteena on hyödyntää saatua tietoa Metropolia Ammattikorkeakoulun opinnäytetyöprosessin kehittämisessä tulevaisuudessa.</p> <p>Opinnäytetyö toteutettiin sovellettuna kuvailevana kirjallisuuskatsauksena. Tutkimusaineisto koostui aikavälillä 2014–6/2015 tehdyistä suomen- ja englanninkielisistä sairaanhoitajatutkinnon opinnäytetöistä. Aineisto kerättiin ainoastaan Theseus-verkkopalvelusta. Opinnäytetyöt luokiteltiin niissä käytettyjen menetelmien mukaan joko toiminnallisiin opinnäytetöihin ja kehittämistöihin, kuvaileviin kirjallisuuskatsauksiin tai tutkimuksellisiin opinnäytetöihin, joissa oli käytetty laadullisia tai määrällisiä menetelmiä. Opinnäytetyöt taulukoitiin juoksevin numeroin.</p> <p>Aikavälillä 2014–6/2015 tehtyjä opinnäytetöitä löytyi yhteensä 184 kappaletta, jotka luokiteltiin niissä käytettyjen menetelmien mukaan. Opinnäytetöissä eniten käytetty menetelmä oli kuvaileva kirjallisuuskatsaus (n=73). Toiseksi eniten oli tehty toiminnallisia opinnäytetöitä tai kehittämistöitä (n=47). Vähiten menetelmistä oli käytetty määrällistä menetelmää (n=24) ja laadullista menetelmää (n=37). Näiden lisäksi aineistosta löytyi opinnäytetöitä, joissa oli käytetty sekä laadullista että määrällistä menetelmää (n=3).</p> <p>Tässä opinnäytetyössä saatuja tuloksia voidaan hyödyntää jatkotutkimuksessa. Opinnäytetöissä käytettyjen menetelmien analysoinnin myötä voidaan tarkastella esimerkiksi sitä, kuinka paljon opinnäytetöitä tehdään yhteistyössä työelämän kanssa.</p>	
Avainsanat	opinnäytetyö, menetelmät, opinnäytetyöprosessi, hoitotyö

Authors Title	Sanni Ryökkynen, Roosa Shemeikka Analysis of Bachelor Theses in Nursing Degree
Number of Pages Date	11 pages 23 October 2020
Degree	Bachelor of Health Care
Degree Programme	Nursing and Health Care
Specialisation option	Nursing
Instructor	Liisa Montin, PhD, RN, Senior Lecturer
<p>The purpose of this theses was to analyze the research methods used in Nursing and Health Care theses in the Metropolia University of Applied Sciences during the period of January 2014 until June 2015. The aim of this thesis is to utilize the information obtained in the future development of Metropolia University of Applied Sciences' thesis process.</p> <p>The study was implemented as an applied descriptive literature review. The research material consisted of theses on the Degree Program in Nursing in Finnish and English completed in the period 2014-6/2015. The data was collected from Theseus online service. According to the methods used in them, the theses were classified as either functional theses, descriptive literature reviews, or research theses that used qualitative or quantitative methods. The data were numbered consecutively, and results obtained were tabulated.</p> <p>A total of 184 theses completed between 2014 and 6/2015 were found, which were classified according to the methods used in them. The results showed that the most commonly used method in the thesis was descriptive literature review (n=73). The second most used method was functional theses or development work (n=47). The least used methods were quantitative method (n=24) and qualitative method (n=37). In addition to these, we found three theses (n=3) in which both qualitative and quantitative methods were utilized.</p> <p>The results obtained in this thesis will be used in further research. By analyzing methods used in theses, it is possible to look at, for example how many theses are done in collaboration with working life.</p>	
Keywords	thesis, method, thesis process, nursing

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Tausta	2
2.1	Opinnäytetöissä käytetyt menetelmät	2
2.2	Opinnäytetyöprosessi	3
2.3	Aikaisempi tutkimustieto	3
3	Tarkoitus, tavoite ja tutkimuskysymys	4
4	Opinnäytetyön toteutus	4
4.1	Kuvaileva kirjallisuuskatsaus	4
4.2	Aineiston keruu	5
4.3	Aineiston analyysi	5
5	Tulokset	5
5.1	Aineiston kuvailu	5
5.2	Käytetyt menetelmät	6
6	Pohdinta	7
6.1	Tulosten pohdinta	7
6.2	Eettisyyden pohdinta	8
6.3	Luotettavuuden pohdinta	9
6.4	Tulosten hyödyntäminen ja yhteenveto	10
	Lähteet	12

1 Johdanto

Sairaanhoitajan ammattikorkeakoulututkinto Suomessa on 210 opintopisteen laajuinen tutkinto, joka on vertailukelpoinen vastaavien eurooppalaisten tutkintojen kanssa. Koulutus antaa EU-direktiivien mukaisen sairaanhoitajan pätevyyden, jolloin työmahdollisuudet laajenevat myös Suomen ulkopuolelle. Sairaanhoitajan ammattikorkeakoulututkinto antaa mahdollisuuden työskennellä monissa eri paikoissa, kuten sairaalassa, poliklinikalla tai terveysasemalla, sekä hyvän väylän jatko-opintoihin. Sairaanhoitajatutkinto mahdollistaa myös asiantuntija- ja konsulttitehtävissä työskentelyn. (Metropolia Ammattikorkeakoulu 2016.)

Sairaanhoitotyön opinnot Metropolia Ammattikorkeakoulussa muodostuvat hoitotyön teoriaopinnoista, innovaatio-opinnoista, valinnaisista opinnoista, harjoittelusta, jota on yksi kolmasosa koulutuksesta sekä 15 opintopisteen laajuisesta opinnäytetyöstä, joka toteutetaan yleensä parityönä Metropolia Ammattikorkeakoulun työelämälähtöisissä hankkeissa. Metropolia Ammattikorkeakoulussa sairaanhoitajaksi on mahdollista opiskella suomen kielellä sekä englannin kielellä Degree Program of Nursing -opintolinjalla. Opinnot on myös mahdollista tehdä päiväopintoina tai monimuoto-opintoina, jotka toteutetaan yhteistyössä työelämän kanssa. (Metropolia Ammattikorkeakoulu 2016.)

Ammattikorkeakoulun tehtävänä on antaa työelämän ja sen kehittämisen vaatimuksiin sekä esimerkiksi tutkimukseen ja sivistykseen perustuvaa opetusta ammatillisiin asiantuntijatehtäviin. Tämän lisäksi ammattikorkeakoulun tulee harjoittaa ammattikorkeakouluopetusta palvelevaa sekä työelämää ja aluekehitystä edistävää alueen elinkeinorakennetta uudistavaa ja soveltavaa tutkimustoimintaa, sekä kehittämis- ja innovaatio toimintaa. Yhteistyö erityisesti oman alueen elinkeino- ja muun työelämän kanssa kuuluu myös ammattikorkeakoulun tehtäviin. (Ammattikorkeakoululaki 2014.) Opinnäytetyön tekeminen on osa lain edellyttämää tutkimustoimintaa ja näin ollen se osaltaan täyttää lain vaatiman velvoitteen. Erityisesti kehittämistyöt ja toiminnalliset opinnäytetyöt edistävät yhteistyötä oman alueen elinkeino- ja työelämän kanssa.

2 Tausta

2.1 Opinnäytetöissä käytetyt menetelmät

Kvantitatiivinen eli määrällinen tutkimus mittaa erilaisia muuttujia ja niiden yhteyksiä. Se perustuu tilastollisten menetelmien käyttöön. Kvantitatiivinen tutkimus on objektiivista ja yleensä kyselytutkimus. Otoskoko on näin ollen suurempi kuin kvalitatiivisessa eli laadullisessa tutkimuksessa. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa tieto on subjektiivista ja harkinnanvaraista. Aineiston keruu tapahtuu haastattelemalla tai kirjallisen materiaalin avulla. Kvantitatiivinen ja kvalitatiivinen tutkimus eivät poissulje toisiaan vaan tutkimuksessa on voitu käyttää myös molempia metodeja. (Kankkunen – Vehviläinen-Julkunen 2013: 54–66.)

Toiminnallisella tutkimuksella pyritään ratkaisemaan ongelmia ja tuottamaan uutta ymmärrystä ja tietoa kyseisestä aiheesta osallistavalla tavalla. Toiminnallinen tutkimus on ongelmakeskeistä. Siinä tutkija ja tutkittavat tekevät yhteistyötä keskenään. Tutkimuksessa tuotetaan aineistoa ja sen pohjalta uutta tutkimuksellista tietoa. Toiminnallista tutkimusta voidaan käyttää myös silloin kun halutaan uusia näkökulmia sekä hyödyntää tutkimustuloksia käytännön työelämässä. Tutkimuksella etsitään ratkaisuja käytännön ongelmiin, jotka voivat olla esimerkiksi ammatillisia, eettisiä tai sosiaalisia. Tiivistettynä se on siis teoreettisen tutkimuksen ja käytännön toiminnan vuorovaikutusta, jonka tavoitteena voi olla mikä tahansa ihmiselämään kytkeytyvä ilmiö. (Ojasalo – Moilanen – Ritalahti 2009: 58–64.) Toiminnallisessa opinnäytetyössä tuotetaan jokin konkreettinen tuotos, palvelu tai toimintatapa, joka perustuu tutkimustietoon (Metropolia Ammattikorkeakoulu 2012).

Kuvaileva kirjallisuuskatsaus on käyttökelpoinen tutkimusmenetelmä akateemisissa opinnäytetöissä. Sen tarkoituksena on etsiä vastausta kysymykseen mitä ilmiöstä tiedetään, esitellä ilmiön keskeiset käsitteet ja kuvata niiden välisiä suhteita. Kuvailevan kirjallisuuskatsauksen aineisto muodostuu aiemmin julkaistusta tutkimustiedosta ja sen valintaa ohjaa tutkimuskysymys. (Kangasniemi ym. 2013.)

2.2 Opinnäytetyöprosessi

Opinnäytetyöprosessi Metropolia Ammattikorkeakoulussa jaetaan kolmeen viiden opintopisteen laajuiseen kurssiin, jotka ovat Opinnäytetyön suunnittelu (5 op), Opinnäytetyön toteutus (5 op), Opinnäytetyön raportointi, hyödyntäminen ja kypsyyssnäyte (5 op). Opinnäytetyön tavoitteena on kehittää ja osoittaa opiskelijan valmiuksia soveltaa tietojaan ja taitojaan opintoihin liittyvässä kehittämistehtävässä. Kehittämistyöllä tarkoitetaan oman ammatillisen osaamisen tai käytäntöjen kehittämistä. (Metropolia Ammattikorkeakoulu 2014.) Tämän opinnäytetyön tarkoitus on analysoida Metropolia Ammattikorkeakoulussa aikavälillä 2014–6/2015 tehtyjä hoitotyön opinnäytetöitä niissä käytettyjen menetelmien mukaan. Opinnäytetyöt ovat julkisia ja ne tallennetaan joko Theseus-verkkopalveluun tai Metropolia Ammattikorkeakoulun kirjastoon. Kaikki opinnäytetyöt ovat käyneet läpi Turnitin-plagioinnintunnistusohjelman.

Metropolia Ammattikorkeakoulussa jokainen opiskelija hakee tutkinnossaan valmiisiin opinnäytetyöaiheisiin. Pääasiassa jokainen hakee oman tutkintonsa aiheisiin, mutta sairaanhoitajaopiskelijan on myös mahdollista hakea kättilö-, terveydenhoitaja- tai ensihoitajatutkinnon opinnäytetöihin. Tällöin on mahdollista, että sairaanhoitaja tekee myös yhteistyötä toisen alan opiskelijoiden kanssa ja opinnäytetyön aihekin voi olla enemmän toista tutkintoa vastaava.

Hoitotieteen paradigmassa keskeisiä käsitteitä ovat terveys, hoitotyö, ihminen ja ympäristö. Keskeisiä tavoitteita ovat terveyden edistäminen ja terveys. Hoitotyötä taas voidaan tarkastella kohteiden ja toteuttajien näkökulmasta. Ihmisellä viitataan keskeisiin osallistujiin tutkimuksessa, kuten potilaisiin, perheisiin tai hoitotyöntekijöihin. Ympäristöllä voidaan tarkoittaa esimerkiksi opiskelupaikkaa, terveydenhuollon organisaatiota tai kotia. Nämä keskeiset käsitteet rajaavat tutkimuksenkohteet hoitotieteessä. (Kankkunen – Vehviläinen-Julkunen, 2013: 24.)

2.3 Aikaisempi tutkimustieto

Ruotsissa on tehty samankaltainen tutkimus ruotsalaisten sairaanhoitajaopiskelijoiden opinnäytetöissä käytetyistä metodeista. Kyseisessä tutkimuksessa on käytettyjen tutkimusmenetelmien lisäksi syvennytty spesifimmin tiedonhakuun ja arvioitu saadun tiedon ja opinnäytetöiden laatua. Tutkimuksessa on taulukoitu ja luokiteltu saatu tieto kuvailevalla menetelmällä. Tutkimuksesta selviää, että eniten käytetty tutkimusmenetelmä on

kirjallisuuskatsaus ja toiseksi yleisin lähestymistapa on laadullinen tutkimus. (Johansson – Silén 2018.)

3 Tarkoitus, tavoite ja tutkimuskysymys

Tämän opinnäytetyön tarkoitus oli analysoida Metropolia Ammattikorkeakoulussa tehtyjä hoitotyön opinnäytetöitä niissä käytetyn menetelmän mukaan. Tavoitteena on hyödyntää saatua tietoa Metropolia Ammattikorkeakoulun opinnäytetyöprosessin kehittämisessä tulevaisuudessa. Tutkimuskysymyksenä oli, mitä menetelmiä on käytetty Metropolia Ammattikorkeakoulun sairaanhoitajatutkimuksen opinnäytetöissä.

4 Opinnäytetyön toteutus

4.1 Kuvaileva kirjallisuuskatsaus

Kuvailevassa kirjallisuuskatsauksessa vastataan tutkimuskysymykseen, yhdistetään ja analysoidaan sisältöä sekä haetaan tarvittavaa tietoa tutkimuksista. Tavoitteena on saada aikaan päätelmiä ja tuottaa sisäistä vertailua kyseisestä aineistosta. (Kangasniemi ym. 2013.) Tässä työssä sovellettiin kuvailevaa kirjallisuuskatsausta.

Kuvaileva kirjallisuuskatsaus voidaan jakaa neljään vaiheeseen, joista ensimmäinen on tutkimuskysymyksen muodostaminen. Tutkimuskysymyksen täytyy olla rajattu ja täsmällinen sekä tarvittaessa väljä mahdollistaen ilmiön tarkastelemisen useista näkökulmista. Tutkimuskysymys ohjaa aineiston valintaa ja määrittelee koko tutkimusprosessin. Toinen vaihe on aineiston valinta, jota ohjaa tutkimuskysymys. Sen ympärille haetaan mahdollisimman relevanttia tietoa. Aineiston laajuus vastaa tutkimuskysymyksen laajuutta. (Kangasniemi ym. 2013.)

Kuvailevan kirjallisuuskatsauksen käsittelyosan tavoitteena on rakentaa kuvaileva vastaus tutkimuskysymykseen. Tässä vaiheessa sisältöä yhdistetään, vertaillaan ja analysoidaan kriittisesti. Tavoitteena on analysoida olemassa olevan tiedon heikkouksia ja vahvuuksia, luoda aineiston sisäistä vertailua ja näin ollen tehdä laajempia päätelmiä aineistosta. Viimeisessä vaiheessa tapahtuu tulosten tarkasteleminen, jossa tiivistetään ja kootaan yhteen tutkimuksen tulokset. Tässä vaiheessa arvioidaan myös tutkimuksen luotettavuutta ja eettisyyttä. (Kangasniemi ym. 2013.)

4.2 Aineiston keruu

Tässä opinnäytetyössä aineisto oli valmiina ja se kerättiin Theseus-verkkopalvelusta. Theseus on Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry:n tarjoama julkaisuarkisto verkossa, joka tarjoaa Suomen ammattikorkeakoulujen opinnäytetöitä sekä julkaisuja käyttöön verkossa (Theseus 2018).

Aineisto kerättiin ainoastaan Theseus-verkkopalvelusta. Haku rajattiin koskemaan Metropolia Ammattikorkeakoulussa aikavälillä 2014–6/2015 tehtyjä sairaanhoitajatutkinnon opinnäytetöitä. Aineiston ulkopuolelle jätettiin kättilö-, ensihoitaja- sekä terveydenhoitajatutkintojen opinnäytetyöt. Aineisto numeroitiin juoksevin numeroin taulukkoon niissä käytettyjen menetelmien mukaan. Tämän lisäksi valitut opinnäytetyöt taulukoitiin tekijöiden ja opinnäytetöiden otsikoiden mukaan erilliseen taulukkoon jatkotutkimusta varten.

Aineistoa haettaessa hakusanoina käytettiin ”Metropolia Ammattikorkeakoulu”, ”AMK-opinnäytetyöt”, ”2015”, ”2014”, ”Hoitotyö” ja ”Nursing”. Vuoden 2015 opinnäytetöistä katsottiin erikseen päivämäärät, jotta saatiin rajattua vaadittavat opinnäytetyöt kesäkuun 2015 loppuun asti. Aineisto tarkastettiin molempien opinnäytetyön tekijöiden puolesta yhdessä sekä erikseen.

4.3 Aineiston analyysi

Tässä opinnäytetyössä sovellettiin kuvailevan kirjallisuuskatsauksen menetelmää. Opinnäytetyöt luokiteltiin niissä käytettyjen menetelmien mukaan joko toiminnallisiin opinnäytetöihin, kuvaileviin kirjallisuuskatsauksiin tai tutkimuksellisiin opinnäytetöihin, joissa on käytetty laadullisia tai määrällisiä menetelmiä. Tulokset taulukoitiin sekä frekvensseinä että prosentteina.

5 Tulokset

5.1 Aineiston kuvailu

Aikavälillä 2014–6/2015 tehtyjä opinnäytetöitä löytyi yhteensä 184 kappaletta, jotka luokiteltiin niissä käytettyjen menetelmien mukaan. Suomenkielisiä opinnäytetöitä löytyi yhteensä 167 ja englanninkielisiä 17. Suurin osa opinnäytetöistä oli tehty parityönä (n=105). Yksintehtyjä opinnäytetöitä oli 48 kappaletta ja kolmen hengen ryhmissä oli tehty 31 työtä. Analysoiduista töistä moniammatillisia oli yhteensä kuusi opinnäytetyötä.

Näistä kolme oli tehty yhteistyössä kättilöopiskelijoiden kanssa, yksi ensihoitajaopiskelijan ja kaksi terveydenhoitajaopiskelijan kanssa.

Aikavälillä 2014–6/2015 oli tehty yhteensä 17 opinnäytetyötä englannin kielellä Degree Program of Nursing -opintolinjalta. Englanninkielisistä opinnäytetöistä suurin osa oli tehty kirjallisuuskatsauksena (n=11) kun taas laadullisia töitä ei ollut englannin kielellä tehty yhtäkään tällä aikavälillä. Määrällisiä opinnäytetöitä oli sen sijaan englanniksi tehty toiseksi eniten (n=4). Toiminnallinen lähestymisote oli kahdessa englanninkielisessä opinnäytetyössä.

Kehittämistöitä oli tehty yhteistyössä useiden eri organisaatioiden ja ajankohtaisten hankkeiden kanssa. Toiminnallisista töistä suuri osa oli toteutettu yhdessä Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin eli HUSin kanssa. Opinnäytetöitä oli tehty aikavälillä 2014–6/2015 yhteistyössä esimerkiksi Teho Pro -hankkeen, Tulevaisuus lasten erikoissairaanhoidossa eli TuLe -hankkeen ja TOLA -kehittämishankkeen eli Toimintamalli las-kimonsisäisen lääkkeenannon oikeellisuudesta -hankkeen kanssa.

5.2 Käytetyt menetelmät

Opinnäytetöissä eniten käytetty menetelmä oli kuvaileva kirjallisuuskatsaus. Toiseksi eniten oli tehty toiminallisia opinnäytetöitä tai kehittämistöitä. Vähiten menetelmistä oli käytetty määrällistä- ja laadullista menetelmää. Näiden lisäksi aineistosta löytyi opinnäytetöitä, joissa oli käytetty sekä laadullista että määrällistä menetelmää yhdessä. (Taulukko 1.)

Taulukko 1. Opinnäytetöissä käytetyt menetelmät vuosina 2014–6/2015.

Opinnäytetöissä käytetyt menetelmät					
	Laadullinen menetelmä	Määrällinen menetelmä	Kuvaileva kirjallisuuskatsaus	Toiminnallinen työ / Kehitystyö	Laadullinen + määrällinen menetelmä
Fr (n)	37	24	73	47	3
(%)	20 %	13 %	40 %	25 %	2 %

6 Pohdinta

6.1 Tulosten pohdinta

Ruotsissa tehdyssä tutkimuksessa analysoiduista 490 opinnäytetyöstä 367 (75 %) oli tehty kirjallisuuskatsauksena. Toiseksi eniten oli laadullisia opinnäytetöitä, joita oli 89 (18 %). Loput töistä olivat määrällisiä opinnäytetöitä (5 %) sekä töitä, joissa oli käytetty sekä laadullisia että määrällisiä metodeja yhdessä (2 %). Alle 0,1 % töistä oli sellaisia, joissa ei ollut käytetty selkeää metodologiaa. Kahdeksan näistä opinnäytetöistä oli osa suurempaa projektia. (Johansson – Silén 2018: 189.)

Tarkastellessa Metropolia Ammattikorkeakoulun opinnäytetöitä ajanjaksolla 2014–6/2015 eniten niitä oli tehty kirjallisuuskatsauksina (40 %). Tässä siis tulokset olivat samankaltaisia kuin Ruotsissa tehdyssä aiemmassa tutkimuksessa, jossa suosituin menetelmä oli myös kirjallisuuskatsaus (Johansson – Silén 2018: 189). Toiseksi suosituin menetelmä tämän opinnäytetyön tuloksissa oli toiminnalliset opinnäytetyöt (25 %). Tulos erosi näin ollen ruotsalaisen tutkimuksen tuloksista, joissa toiminnallisia töitä tai kehittämistöitä ei ollut erikseen luokiteltu, mutta hyvin pienen osan töistä kerrottiin olevan osa suurempaa projektia (Johansson – Silén 2018: 189).

Tämän opinnäytetyön tuloksista kävi ilmi, että opinnäytetöissä käytetyt menetelmät jakautuivat tasaisemmin keskenään, kun taas ruotsalaisessa tutkimuksessa kirjallisuuskatsaus oli ylivoimaisesti eniten käytetty menetelmä (Johansson – Silén 2018: 189). Niin ruotsalaisessa tutkimuksessa kuin tässä opinnäytetyössä analysoidusta aineistosta löytyi töitä, joissa oli käytetty sekä laadullisia että määrällisiä menetelmiä yhdessä.

Opinnäytetöiden aiheet olivat hoitotieteen keskeisten käsitteiden ympärillä. Erityisesti pinnalle noussut aihe oli terveyden edistämisestä potilasohjaus. Potilasohjaukseen liittyvissä aiheissa oli käsitelty esimerkiksi potilaan hoitoon sitouttamista, ohjausosaamista, hoitajan tuen antamisen merkitystä ja toiminnallisissa töissä erilaisten ohjeiden ja oppaiden kehittämistä hoitotyön avuksi. Suonensisäisestä lääkehoidosta oli myös useampi opinnäytetyö, joissa oli käsitelty esimerkiksi aseptiikkaa ja tekniikkaa. Muita aiheita olivat kivun hoito, ravitseminen sekä painehaavat ja lasten hoitotyö. Lisäksi muutamia opinnäytetöitä oli tehty monikulttuurisuudesta, kuten kulttuurien huomioimisesta hoitotyössä. Aiheita oli laaja-alaisesti niin perioperatiivisesta-, psykiatrisesta-, geriatrisesta- ja lasten hoitotyöstä kuin perusterveydenhuollosta. Moniammatillisissa töissä opinnäytetyön aihe saattoi painottua enemmän esimerkiksi kättilötutkintoon. Näissä töissä aiheina oli esimerkiksi synnytyksen aikainen tuki ja imetysvalmennus.

Englanninkielisistä opinnäytetöistä suurin osa oli tehty kirjallisuuskatsauksena. Syynä tähän voi olla esimerkiksi kielitaidon puute, joka voi hankaloittaa kysely- ja haastattelututkimusten tekemistä suomen kielellä. Kirjallisuuskatsauksen tekeminen voi myös olla helpompaa englanniksi, sillä kansainvälinen tutkimus on yleensä englannin kielellä. Osa englanninkielisen sairaanhoitajatutkimuksen opiskelijoista osaa kuitenkin suomea hyvin ja on voinut tehdä opinnäytetyönsä laadullisena.

6.2 Eettisyyden pohdinta

Opetus- ja kulttuuriministeriön asettama (asetus 1347/1991) tutkimuseettinen neuvottelukunta (TENK) on laatinut tutkimuseettisen ohjeistuksen, Hyvän tieteellisen käytännön ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa, eli HTK-ohjeen vuonna 2012. Sen mukaan tieteellinen tutkimus voi olla eettisesti hyväksyttävää ja luotettavaa ja sen tulokset uskottavia vain, jos tutkimus on suoritettu hyvän tieteellisen käytännön mukaisesti. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2012.)

Hyvän tieteellisen käytännön keskeisiä lähtökohtia tutkimuseettien näkökulmasta on, että tutkimuksessa toimitaan rehellisesti. Tutkimustyössä, tulosten tallentamisessa ja esittämisessä sekä tutkimuksen ja sen tulosten arvioinnissa toimitaan huolellisesti ja tarkasti. Tutkimuksessa tulee myös soveltaa tieteellisen tutkimuksen kriteerien mukaisia ja eettisesti kestäviä tiedonhankinta-, tutkimus- ja arviointimenetelmiä. Tutkimuksessa tulee toteuttaa tieteellisen tiedon luonteeseen kuuluvaa avoimuutta ja tuloksia julkaistessa vastuullista tiedeviestintää. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2012.)

Ohjeen mukaan muiden tutkijoiden tekemää työtä on kunnioitettava ja heidän julkaisuihinsa on viitattava asianmukaisella tavalla. Tutkimus tulee suunnitella, toteuttaa sekä raportoida ja siinä syntyneet aineistot tallennetaan vaatimusten mukaisesti. Tutkimuslupa tulee olla hankittuna ja mahdollinen eettinen ennakoarviointi on tehty. Mikäli tutkijoiden on syytä epäillä olevan esteellisiä, heidän tulee pidättäytyä kaikista tieteeseen ja tutkimukseen liittyvistä arviointi- ja päätöksentekotilanteista. Tutkimusorganisaatiossa tulee myös ottaa huomioon tietosuojaa koskevat kysymykset. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2012.)

Tässä opinnäytetyössä noudatettiin hyvää tieteellistä käytäntöä työhön soveltuvien osien. Työssä varmistettiin rehellisyys ja huolellisuus aineiston keräämisessä, analysoinnissa sekä raportoinnissa. Työssä oltiin avoimia ja vastuullisia ja huolehdittiin asianmukaisesta viittaustavasta alkuperäisiä tutkimuksia kunnioittaen. Tutkimuslupia ei tässä opinnäytetyössä tarvittu, eikä eettinen ennakoarviointi ollut tarpeellinen. Tämän opinnäytetyön suhteen ei oltu esteellisiä, joten arviointi- ja päätöksentekotilanteisiin voitiin osallistua vapaasti.

6.3 Luotettavuuden pohdinta

Tutkimuksen luotettavuutta arvioidaan reliabiliteettia ja validiteettia tarkastelemalla. Reliabiliteetilla tarkoitetaan tulosten pysyvyyttä ja validiteetilla sitä mittaako mittari oikeaa asiaa. (Kankkunen – Vehviläinen-Julkunen 2013: 189.) Tässä opinnäytetyössä ei käytetty mitään mittaria, mutta luotettavuutta voitiin tarkastella kiinnittämällä huomiota tietokannan luotettavuuteen. Theseus-verkkopalveluun hyväksytyt opinnäytetyöt olivat kaikki käyneet läpi opettajan arviointikriteerit ja Turnitin-plagioinnintunnistusohjelmiston, joten niitä voitiin pitää luotettavina. Myös tämä opinnäytetyö on käynyt läpi Turnitin-plagioinnintunnistusohjelman.

Aineisto kerättiin Theseus-verkkopalvelusta kuvatus aineistonkeruun mukaan. Haussa käytettiin aina samoja hakusanoja, jotta voitiin minimoida virhetekijät. Aineisto analysoitiin luotettavasti taulukoimalla kyseinen aineisto asianmukaisesti ja tarkasti. Työssä tarkistettiin, että kaikista opinnäytetöistä tarvittavat tiedot ovat oikein merkitty ja analysoitu keskenään samalla tavalla. Valinnan virhetekijät minimoitiin tekemällä ensin haut erikseen ja taulukoimalla aineisto itsenäisesti, jonka jälkeen aineisto tarkistettiin vielä yhdessä.

Opinnäytetöissä käytettyjä menetelmiä taulukoitaessa huomattiin, että menetelmät eivät olleet useinkaan kovin selkeästi ilmaistu opinnäytetöissä, vaan niitä oli merkitty jopa virheellisesti tai ne oli jätetty kertomatta. Epäselvissä tilanteissa keskusteltiin yhdessä mahdollisuuksista ja pyydettiin neuvoa opinnäytetyön ohjaajalta. Taulukoinnin yhteydessä lisättiin yksi lisäluokka opinnäytetöille, joissa oli käytetty yhdessä sekä määrällisiä että laadullisia menetelmiä.

6.4 Tulosten hyödyntäminen ja yhteenveto

Tässä opinnäytetyössä raportoitua aineistoa voidaan käyttää jatkotutkimuksessa ja esimerkiksi kehittäessä ammattikorkeakoulun opinnäytetyöprosessia. Ammattikorkeakoulun (932/2014) mukainen velvoite yhteistyöstä työelämän kanssa täyttyy etenkin kehittämistöissä sekä toiminnallisissa opinnäytetöissä, sillä niistä suurin osa on tehty yhdessä työelämän kanssa. Sairaanhoidajatutkimuksen toiminnalliset opinnäytetyöt tai kehittämistyöt tehdään usein yhteistyössä sairaanhoitopiirien tai niissä toimivien tutkimusryhmien kanssa, jolloin se suoraan tukee opinnäytetyöntekijän omaa ammatillista kasvua sekä kehittää hoitotyötä, työelämää ja tutkimustoimintaa.

Tämä opinnäytetyö oli osa projektia, jossa useampi opinnäytetyöntekijäryhmä selvitti opinnäytetöissä käytettyjä menetelmiä noin vuosikymmenen ajalta. Opinnäytetöissä käytettyjen menetelmien analysointi useamman opinnäytetyöntekijäryhmän toimesta mahdollistaa sen, että saadaan tietoa käytetyistä menetelmistä ja menetelmien käytön muutoksista tietyllä ajanjaksolla. Näin voidaan esimerkiksi tarkastella, onko yhteistyö työelämän kanssa lisääntynyt vuosien aikana tai seurata muuten eri menetelmien käyttöä ajan kuluessa.

Aiheesta ei ole tehty tutkimusta Suomessa ja kansainvälisestikin tutkimusta on hyvin heikosti löydettävissä. Kansainvälisissä tutkimuksissa huomioitavaa on, että opinnäytetyöprosessi on hyvin erilainen eri maissa ja tutkimustuloksia ei välttämättä voida vertailla Suomen opinnäytetyöprosessiin.

Tämän opinnäytetyön tekeminen kehitti opinnäytetyöntekijöiden tiedonhaku- ja tutkimuslukutaitoja. Vaikka tämän opinnäytetyön aihe ei suoraan liittynyt kliiniseen osaamiseen, ovat kyseiset taidot sairaanhoitajan työssä erittäin tärkeitä, sillä sairaanhoitajan on jatkuvasti kehityttävä työssään ja oltava ajan tasalla alansa uusimmasta tutkimuksesta.

Lähteet

Ammattikorkeakoululaki 932/2014. <<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2014/20140932>>. Viitattu 6.10.2020.

Johansson, Linda – Silén, Marit 2018. Research methods in nursing students' Bachelor's theses in Sweden: A descriptive study. *Nurse Education Today* 66 (7): 187–193.

Kangasniemi, Mari – Utriainen, Kati – Ahonen, Sanna-Mari – Pietilä, Anna-Maija – Jääskeläinen, Petri – Liikanen, Eeva 2013. Kuvaileva kirjallisuuskatsaus: Eteneminen tutkimuskysymyksestä jäsenettyyn tietoon. *Hoitotiede* 25 (4): 291–301.

Kankkunen, Päivi – Vehviläinen-Julkunen, Katri 2013. Tutkimus hoitotieteessä. Helsinki: Sanoma Pro Oy.

Metropolia Ammattikorkeakoulu 2014. Opinto-opas. Verkkodokumentti. <<http://opinto-opas.metropolia.fi/fi/88094/fi/70320/SXO18S1/year/2018/>>. Luettu 10.1.2020.

Metropolia Ammattikorkeakoulu 2016. Verkkodokumentti. <<https://www.metropolia.fi/haku/koulutustarjonta-nuoret-sosiaali-ja-terveysala/hoitoty-sairaanhoitaja/>>. Luettu 10.1.2020.

Metropolia Ammattikorkeakoulu 2020. Verkkodokumentti. <<https://wiki.metropolia.fi/pages/viewpage.action?pageId=57182852>>. Luettu 10.2.2020.

Ojasalo, Katri – Moilanen, Teemu – Ritalahti, Jarmo 2009. Kehittämistyön menetelmät Porvoo: WSOYpro Oy.

Theseus ammattikorkeakoulujen opinnäytetyöt ja julkaisut 2018. Tietosuojailmoitus. Verkkodokumentti. <<http://www.arene.fi/wp-content/uploads/Raportit/2018/Theseustietosuojailmoitus2018.pdf>>. Luettu 13.1.2020.

Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2012. Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkauseräilyjen käsitteleminen Suomessa. Verkkodokumentti. <https://www.tenk.fi/sites/tenk.fi/files/HTK_ohje_2012.pdf/>. Luettu 14.1.2020.